

Особливості взаємодії публічних органів управління щодо забезпечення права на освіту та фахову підготовку інвалідів

Булик І.Л., викладач кафедри загальноправових дисциплін ННПП НАВС,
кандидат юридичних наук

Запорукою ефективної реалізації державної політики у сфері освіти та фахової підготовки інвалідів є взаємоузгоджена та чітко регламентована взаємодія органів державної влади, на які покладено повноваження щодо формування та забезпечення реалізації державної політики відповідного спрямування.

Суб'єкти системи забезпечення реалізації інвалідами права на освіту та фахову підготовку реалізують свої функції за допомогою управлінського впливу на відповідні об'єкти.

Згідно зі структурним підходом, органи публічного управління є сукупністю різних органів, що виконують публічні функції. До таких органів відносяться органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, інші державні органи. Відповідно, публічна адміністрація – це сукупність державних і недержавних суб'єктів публічної влади, які наділені державно-владними повноваженнями, що спрямовані на задоволення інтересів громадян.

Необхідно зауважити, що на сьогодні відсутнє визначення поняття «взаємодія публічних органів управління щодо забезпечення права на освіту та фахову підготовку інвалідів». У контексті вищезазначеного, пропонуємо авторську дефініцію цього поняття, а саме: взаємодія публічних органів управління щодо забезпечення права на освіту та фахову підготовку інвалідів – це погоджений та злагоджений за змістом, часом і характером комплекс певних заходів, які проводяться публічними органами управління з метою забезпечення права на освіту та фахову підготовку інвалідів, що характеризуються своєчасністю обміну інформацією між відповідними суб'єктами, одночасністю проведення запланованих заходів, персональною відповідальністю та взаємним контролем.

На сьогодні на законодавчому рівні закріплене право органів державної влади у процесі виконання покладених на них завдань взаємодіяти в установленому порядку з іншими органами державної влади, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, а також з органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, підприємствами, установами, організаціями.

З метою реалізації цього права органи державної влади можуть залучати спеціалістів центральних та місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням із їх керівниками), учених, представників інститутів громадянського суспільства (за згодою) для розгляду питань, що належать до їх компетенції, а також одержувати в установленому законодавством порядку безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених завдань інформацію, документи і матеріали, зокрема від органів статистики – статистичні дані тощо.

Взаємодія органів державної влади щодо забезпечення адміністративно-правового забезпечення права на освіту та фахову підготовку інвалідів в Україні характеризується не лише спільністю завдань, які вони вирішують відповідно до свого призначення і компетенції, але й використанням загальних властивих їм форм, методів і засобів діяльності. Це дозволяє публічним органам планувати й проводити заходи стосовно забезпечення отримання освіти та фахової підготовки інвалідами, забезпечення доступності для цієї категорії осіб навчальних закладів та гуртожитків, здійснення взаємного обміну інформацією, що являє інтерес, надання взаємної допомоги у вирішенні окремих питань тощо. Специфічність їх завдань певною мірою впливає на організацію і зміст їх роботи, а тому взаємодія між ними вимагає чіткої правової регламентації.

Таким чином, враховуючи відсутність у національному законодавстві нормативно-правового акта, нормами чи положеннями якого б регулювався відповідний механізм взаємодії, необхідно розробити та затвердити законодавчий акт, який би визначив механізм взаємодії органів державної влади між собою, у тому числі в питаннях адміністративно-правового забезпечення права на освіту та фахову підготовку інвалідів.

Взаємодія у сфері забезпечення права на освіту та фахову підготовку інвалідів є складною і багатогранною.

Варто зазначити, що в результаті здійсненого аналізу взаємодії між органами публічного управління щодо забезпечення права на освіту та фахову підготовку інвалідів нами до форм їх співпраці віднесено:

1) обмін інформацією та відповідними матеріалами. Без взаємного обміну інформацією не може бути взаємодії між органами публічного управління. Обмін інформацією може бути усним, письмовим, телефонним, через радіообмін, шляхом електронного зв'язку тощо. Обмін інформацією може здійснюватися постійно та в установлені години, дні або за етапами взаємодії. Такий обмін буває повним і частковим, вибір способів взаємного інформування залежить від форм взаємодії;

2) спільне виконання нормотворчої функції та проведення профілактичної роботи;

3) координацію проведення дій щодо контролю;

4) надання у межах компетенції відповідної допомоги;

5) спільну розробку і здійснення профілактичних заходів щодо порушення прав інвалідів, у тому числі права на освіту;

6) перевірку навчальних закладів на їх доступність для осіб з інвалідністю, у тому числі з порушеннями органів зору, слуху та опорно-рухового апарату, а також вжиття необхідних заходів для усунення виявлених недоліків;

7) спільну розробку та реалізацію комплексних, галузевих і регіональних планів забезпечення здобуття освіти та фахової підготовки інвалідами;

8) проведення міжвідомчих конференцій, нарад, семінарів з актуальних питань освіти інвалідів, вивчення та наукове дослідження проблем освіти інвалідів;

9) обмін досвідом і навчання працівників взаємодіючих органів, підприємств та організацій незалежно від їх виду, діяльності й форми власності та притягнення до відповідальності посадових осіб і громадян, що

порушують права осіб з інвалідністю.

Найбільш суттєвим і показовим прикладом співпраці органів публічної влади у сфері освіти та фахової підготовки інвалідів із застосуванням практично всіх із перелічених вище форм співпраці стало розроблення та прийняття за участю усіх центральних та місцевих органів виконавчої влади Державної цільової програми «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 року (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2012 р. № 706).

Деякі підходи до визначення терміну «муніципальний»

Волуйко О.М., начальник курсу факультету підготовки працівників ОВС ННІЗН НАВС

У територіальній структурі кожної країни можна виділити три рівні: національний, регіональний і первинний. Первинний рівень називають муніципальним. На муніципальному рівні формуються найменші адміністративно-територіальні одиниці країни, які у світовій практиці отримали назву муніципальних утворень [1, с. 5]. Тому слід з'ясувати визначення та співвідношення таких термінів, як: муніципальний, місцевий та комунальний.

У сучасній офіційно-діловій практиці, зокрема в мові законодавства, як синонімічні вживаються поняття муніципальний і місцевий стосовно органів самоуправління, закладів культури та освіти, економічних програм тощо, які діють або мають значення тільки в межах певної території, місцевості (місто, село) [2].

Так за словником іншомовних слів за ред. Л. Пустовіт слово «муніципальний» пов'язане зі значенням лексеми «муніципалітет». Воно утворилося від латинського «муніципія», що означало «місто з правом самоврядування у Стародавньому Римі» [3, с. 659]. Наприклад, Е.С. Шугрина вказує, що термін «муніципальний» походить від латинського «тяжкість» (munis) і «приймаю» (capio), які згодом трансформувались в слово «munісіріум» - місто з правом самоврядування [4, с. 3].

Отже, муніципалітет – це орган місцевого самоврядування, а також будинок, у якому він міститься, а муніципальний означає «той, що стосується муніципалітету», «міський».

Це слово-свропеїзм поширилося в українській мові завдяки тісним політичним і культурним контактам передусім із країнами Західної Європи. Слово муніципальний широко вживається у мові сучасних газет у таких суспільно-політичних словосполученнях: муніципальна реформа, муніципальні вибори, муніципальна влада, муніципальна власність, муніципальні службовці, муніципальні поліція (міліція), а також поширюється на власні назви установ, організацій культури, як-от Муніципальний театр Київради, Муніципальний оркестр або ж наприклад, в Києві перебуває делегація муніципалітету італійського порідненого міста Флоренції; У Японії в м. Кіото двісті початкових шкіл, усі муніципальні, у них навчається понад 100 тисяч учнів; Муніципальна комісія Бостона недавно вирішила утворити в місті спеціальну зону [2].